

Jer

Chapter 16

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

לְאֹמֵר: אֵלַי יְהוָה דָּבַר- לַאֲנִי
mungel: dhateng-kula Yéhuwah pangandika-nipun Lan-dados
[H0559](#) [H0413](#) [H3068](#) [H1697](#) [H1961](#)

Pangandikane Sang Yehuwah marang aku mangkene:

וְלֹא- אִשָּׁה לָךְ תִּקַּח לֹא-
lan-sampun-ngantos garwa; kanggé-panjenengan panjenengan-mendhet Sampun-ngantos
[H3808](#) [H0802](#) [H3947](#) [H3808](#)

בְּמִקְוֵם וּבָנוֹת בָּנִים לָךְ יִהְיֶינָה
wonten-ing-panggenan lan-putra-putri putra-kakung kanggé-panjenengan panjenengan-gadhah
[H4725](#) [H1323](#) [H1961](#)

תִּנָּקָה:
punika.
[H2088](#)

"Sira aja ngepek bojo lan aja duwe anak lanang utawa wadon ana ing panggonan kene.

הַבָּנוֹת וְעַל- הַבָּנִים עַל- יְהוָה אָמַר וְכֵן כִּי-
putra-putri lan-bab putra-kakung bab Yéhuwah ngandika mekaten Amargi
[H1323](#) [H3068](#) [H0559](#) [H3541](#)

הַיְלָדוֹת אִמּוֹתַם וְעַל- הַיָּהּ בְּמִקְוֵם הַיְלָדִים
ingkang-nglairaken ibu-nipun lan-bab punika, wonten-ing-panggenan ingkang-dipunlairaken
[H3205](#) [H0517](#) [H2088](#) [H4725](#) [H3205](#)

בְּאֶרֶץ אוֹתָם הַמּוֹלָדִים אָבוֹתָם וְעַל- אוֹתָם
wonten-ing-tanah piyambakipun ingkang-nglairaken bapa-nipun lan-bab piyambakipun,
[H0776](#) [H0853](#) [H3205](#) [H0001](#) [H0853](#)

הַנָּאֵת:
punika:
[H2063](#)

Amarga, -- mangkono pangandikane Sang Yehuwah tumrap anak lanang lan wadon kang lair ana ing panggonan kene, lan tumrap biyung-biyunge kang nglairake bocah-bocah iku lan bapak-bapakne kang nganakake bocah-bocah iku ana ing nagara kene --:

יִקְבְּרוּ dipunkubur; H6912	וְלֹא lan-mboten H3808	יִסְפְּרוּ dipuntangisi H5594	לֹא mboten H3808	יָמָתוֹ badhé-pejah, H4191	תַּחֲלָאִים sakit-sanget H8463	מְמוֹתַי Pejah-ingkang H4463
	וּבְחֶרֶב lan-kaliyan-pedhang H2719	יְהוּי badhé-dados; H1961	הָאֲדָמָה siti H0127	פְּנֵי pasuryan H6440	עַל- wonten-ing H1828	לְדָמוֹן dados-lethek H1828
הַשָּׁמַיִם langit H8064	לְעוֹף kanggé-peksi H5775	לְמֵאֲכָל dados-tedha H3978	נִבְלָתָם bathang-nipun H5038	וְהַיְתָה lan-dados H1961	יִכְלוּ badhé-sirna, H3615	וּבְרַעֲב lan-kaliyan-paceklik H7458
					ס — H0776	וּלְבֵהֶמָּת lan-kanggé-kéwan H0929

Wong iku bakal padha mati, amarga lelara-lelara kang marakake mati, ora bakal padha dilayad lan ora bakal dikubur, bakal padha dadi rabuk ana ing pategalan, bakal padha tumpes dening pedhang lan pailan, mayite bakal padha dadi pakaning manuk-manuk ing awang-awang lan sato kewan ing bumi.

בֵּית griya H0935	תְּבוּאָה panjenengan-mlebet H0935	אֶל- Sampun-ngantos H0408	יְהוּוָה Yéhuwah: H3068	אָמַר ngandika H0559	וְכֵה mekaten H3541	כִּי- Amargi
וְאֶל- lan-sampun-ngantos H0408	לְסִפּוֹד kanggé-nangisi, H5594	תַּלְמֵד panjenengan-tindak H3212	וְאֶל- lan-sampun-ngantos H0408	מְרוֹחַ prihatos, H4798		
אֶת- ingkang- H0853	אֶסְפְּתִי Kawula-sampun-mundut H0622	כִּי- amargi	לָהֶם kanggé-piyambakipun; H5110	תַּנְדֵּן panjenengan-prihatos H5110		
אֶת- ingjih-punika H0853	יְהוּוָה Yéhuwah, H3068	נָאִם- pangandika-nipun H5002	הַזֶּה punika, H2088	הָעַם- bangsa- H0854	מֵאֵת saking H0854	שְׁלוֹמִי tentrem-Kawula H7965
				הַרְחֵקֵם: kawelasan.	וְאֶת- lan H0853	הַחֶסֶד sih-kadarman

Dene, mangkene pangandikane Sang Yehuwah: Aja lumebu ing omahe wong kang kasripahan, lan aja urun tangis sarta belasungkawa, amarga Ingsun wus mundhut tentrem rahayune bangsa iki, kang wus Sunparingake, -- mangkono pangandikane Sang Yehuwah -, lan uga sih kadarman lan sih-piwelasingSun.

וְלֹא- lan-mboten H3808	יִקְבְּרוּ dipunkubur, H6912	לֹא mboten H3808	הַזֵּאת punika; H2063	בְּאֶרֶץ wonten-ing-tanah H0776	וּקְטָנִים lan-alit	גְּדֹלִים ageng	וְיָמָתוֹ Lan-pejah H4191
יִקְרָח nggundul-sirah H7139	וְלֹא lan-mboten H3808	יִתְגַּדֵּר nyayat-badan H1413	וְלֹא lan-mboten H3808	לָהֶם kanggé-piyambakipun, H1992	יִסְפְּרוּ dipuntangisi H5594		
						לָהֶם: kanggé-piyambakipun. H1992	

Para wong gedhe lan wong cilik ing tanah kene bakal padha mati; ora dikubur, ora ana kang nglayad utawa kang mbeleki kulite lan kang nggundhuli sirahe, marga saka kang mati mau,

לְנִחְמוּ kanggé-nglipur-piyambakipun H5162	אָבֵל prihatos H0060	עַל- bab	לָהֶם kanggé-piyambakipun	יִפְרֹסוּ nyuwil-roti H6536	וְלֹא- Lan-mboten H3808
תַּנְחִימוּ panglipur H8575	כּוֹס cangkir	אוֹתָם piyambakipun H0853	יִשְׁקוּ ngombèkaken-piyambakipun H8248	וְלֹא- lan-mboten H3808	מֵת tiyang-pejah; H4191
				אִמּוֹ: ibu-nipun. H0517	וְעַל- lan-bab
					אָבִיו bapa-nipun H0001
					עַל- bab H0001

uga ora ana kang nyuwil-nyuwil roti palayadan kagawe nglipur wong kang kepaten. Malah ora ana kang ngulungi tuwung panglipur marang dheweke, marga kepaten bapa utawa biyunge.

לְאָכֵל kanggé-nedha H0398	אוֹתָם kaliyan-piyambakipun, H0853	לְשֶׁבֶת kanggé-lenggah H3427	תְּבוּאָה mlebeta H0935	לֹא- mboten H3808	מִשְׁתָּהּ pésta H4960	וּבֵיתָהּ Lan-griya
				ס —	וְלִשְׁתּוֹתָהּ: lan-kanggé-ngunjuk. H8354	

Aja lumebu ing omahe wong ropyan-ropyan sumedya njagongi, melu mangan lan ngombe karo wong iku.

הַנְּנִי Lah-Kawula H2009	יִשְׂרָאֵל Israèl: H3478	אֱלֹהֵי Gusti-Allah-nipun H0430	צְבָאוֹת Sarwa-Dumadi	יְהוָה Yéhuwah H3068	אָמַר ngandika H0559	כֹּה mekaten H3541	כִּי Amargi
	לְעֵינֵיכֶם wonten-ing-ngarsaning-panjenengan		הַזֶּה punika H2088	הַמְּקוֹם panggenan H4725	מִן- saking	מִשְׁבִּיתָהּ badhé-mungkasi	
קוֹל swanten H8057	שְׂמִנָּהּ kasenengan, H8057	וְקוֹל lan-swanten	שָׁשׂוֹן kabingahan H8342	קוֹל swanten H3117	וּבֵינֵיכֶם lan-wonten-ing-dinten-panjenengan H3117		
			כְּלָהּ: pangantèn-putri. H3618	וְקוֹל lan-swanten	חָתָן pangantèn-kakung H2860		

Awit Sang Yehuwah, Gustining kang sarwa dumadi, Gusti Allahe Israel, ngandika mangkene: “Lah ana ing panggonan kene, ana ngareping mripatira lan ing jamanira, Ingsun bakal ngandhegake sabawaning wong bungah-bungah lan suka-parisuka, apadene sabawaning penganten lanang lan wadon.

כָּל- pangandika H3605	אֵת sedaya H0853	הַזֶּה punika H2088	לְעַם dhateng-bangsa	תְּנִיד panjenengan-cariyos H5046	כִּי manawi	וְהַזֶּה Lan-dados H1961
מָה Yéhuwah H4100	עַל- sebab-nipun	אֵלַי 'Punapa H0413	וְאִמְרוּ dhateng-panjenengan: H0559	הָאֵלָה lan-piyambakipun-matur H0428	הַדְּבָרִים punika, H1697	
הַזֹּאת kalepatan-kawula H2063	הַגְּדוּלָּה Lan-punapa	הַרְעָה punika?	כָּל- ageng H3605	אֵת piawon H0853	עָלֵינוּ sedaya H3068	דְּבָר dhateng-kawula ngandika H1696
הַטָּאנוּ Gusti-Allah-kawula?' H2398	אֲשֶׁר dhateng-Yéhuwah	הַטָּאנוּ kawula-damel-dosa	וּמָה ingkang H4100	עוֹנְנוּ dosa-kawula H5771	וּמָה lan-punapa H4100	
					לִיהְנָה אֵלֵהֵינוּ: H0430	H3068

Samangsa sira ndhawuhake iki mau kabeh marang bangsa iki lan banjur padha takon marang sira mangkene: Punapa sababipun dene Sang Yehuwah kok ndhawuhaken bilai ingkang ageng punika tumrap kula sadaya? Punapa kalepatan kula lan dosa punapa ingkang kula lampahi wonten ing ngarsanipun Sang Yehuwah, Gusti Allah kula?,

עֲזָבוּ sampun-nilar	אֲשֶׁר- leluhur-panjenengan	עַל 'Amargi	אֵלֵיהֶם dhateng-piyambakipun: H0413	וְאִמְרָת Lan-panjenengan-dhawuh H0559
אֱלֹהִים sanès H0430	אֱחָרֵי déwa-déwa	וְנִלְכוּ ngetut H3212	יְהוָה 'lan-piyambakipun-tindak H3068	נְאֻם- Yéhuwah, H5002
	וְאֵתִי dipuntilar, H0853	לָהֶם lan-Kawula	וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ dhateng-piyambakipun; H7812	וַיַּעֲבְדוּם lan-sujud H5647
			תּוֹרָתִי dipuntetepi. H8451	אֲחֵרִים lan-ngladosi-piyambakipun H0312
		שָׁמְרוּ: — H8104	לֹא — H3808	וְאֵת- mboten H0853
				עֲזָבוּ lan-Torèt-Kawula

ing kono padha sira dhawuhana mangkene: Amarga para leluhurira wus padha nyingkur Ingsun, lan wus padha ngetutwuri allah liyane klawan ngibadah lan sujud nyembah marang iku, wus padha nyingkur marang Ingsun lan ora netepi angger-anggeringSun, -- mangkono pangandikane Sang Yehuwah --.

מֵאֲבוֹתֵיכֶם leluhur-panjenengan; H0001	לְעֵשׂוֹת langkung-tinimbang	הֲרַעְתֶּם sampun-nindakaken-awon	וְאֵתֶם Lan-panjenengan
הָרַע ingkang-awon,	לְבוֹ- manah-nipun	שְׁרָרֹת kekerasan H8307	אֲחָרֵי ngetut
		אִישׁ saben-tiyang H0376	הַלְכִים mlampah H1980
			וְהִנָּכֶם lan-lah-panjenengan H2009
		אֵלַי: Kawula. H0413	שָׁמַע mirengaken H8085
			לְבִלְתִּי supados-mboten H1115

Lan sira dhewe wus padha nglakoni kang alane ngluwihi leluhurira! Lah sira wus nuruti tekade atinira kang ala, sarta ora ngrungokake dhawuhingSun.

אֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל- הַזֹּאת הָאָרֶץ מֵעַל אֲתֹכֶם וְהַטְּלִיתִי
 ingkang tanah dhateng punika tanah saking panjenengan Lan-Kawula-badhé-mbucal
[H0776](#) [H2063](#) [H0776](#) [H0853](#) [H2904](#)

13

וְאָבוֹתֵיכֶם אֲתֶם יַדְעֹתֶם לֹא
 lan-leluhur-panjenengan; panjenengan panjenengan-tepang, mboten
[H0001](#) [H3045](#) [H3808](#)

וְלִיְלָהּ יוֹמָם אַחֲרֵימָּן אֱלֹהִים אֶת- שָׁם וְעַבְדֵּיהֶם
 ingkang lan-dalu, rina sanès déwa-déwa wonten-mrika lan-panjenengan-badhé-ngladosi
[H3915](#) [H3119](#) [H0312](#) [H0430](#) [H0853](#) [H8033](#) [H5647](#)

אֲשֶׁר לֹא- אֲתֶן לָכֶם חֲנִינָה:
 — — sih-piwelas.' panjenengan Kawula-paringi mboten
[H2594](#) [H5414](#) [H3808](#)

Mulane Ingsun bakal mbuwang sira saka ing nagara iki menyang ing nagara, kang ora sira sumurupi lan iya durung disumurupi leluhurira. Ana ing kana sira bakal ngabekti marang allah liyane rina-wengi, amarga Ingsun ora bakal paring sih-piwelas marang sira maneh.

לָכֵן הִנֵּה- יָמִים בָּאִים נֹאֲמִ- יְהוָה וְלֹא-
 lan-mboten Yéhuwah, pangandika-nipun badhé-rawuh, dinten-dinten lah Mila
[H3808](#) [H3068](#) [H5002](#) [H0935](#) [H3117](#) [H2009](#)

14

יִשְׂרָאֵל בְּנֵי אֶת- הָעֵלָה אֲשֶׁר יְהוָה חִי- עוֹד יֵאָמֵר
 Israèl putra para sampun-ngirid-medal ingkang Yéhuwah,' 'Gesang malih: dipunwastani
[H3478](#) [H0853](#) [H5927](#) [H3068](#) [H5750](#) [H0559](#)

מִצְרַיִם: מֵאֲרֶץ
 Mesir.' saking-tanah
[H4714](#) [H0776](#)

Mulane lah bakal tumeka ing wektune wus ora ana tembung mangkene maneh: Demi Sang Yehuwah agesang, kang ngentasake wong Israel saka ing tanah Mesir, -- mangkono pangandikane Sang Yehuwah --,

כִּי אִם- חִי- יְהוָה אֲשֶׁר הָעֵלָה אֶת- בְּנֵי
 Israèl putra para sampun-ngirid-medal ingkang Yéhuwah,' 'Gesang Nanging:
[H0853](#) [H5927](#) [H3068](#)

15

אֲשֶׁר שָׂפוֹן וּמְכַלֵּי הָאָרְצוֹת
 sampun-dipunbucal-piyambakipun ingkang tanah-tanah lan-saking-sedaya lèr, saking-tanah
[H0776](#) [H3605](#) [H6828](#) [H0776](#) [H3478](#)

אֲדַמְתֶּם עַל- וְהִשְׁבַּתִּים שָׁמָּה הַדִּיחָם
 ingkang siti-nipun dhateng lan-Kawula-badhé-wangsulaken-piyambakipun wonten-mrika;
[H0127](#) [H7725](#) [H8033](#) [H5080](#)

אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבוֹתֵיכֶם:
 — — dhateng-leluhur-nipun.' Kawula-paringaken
[H0001](#) [H5414](#)

nanging kasalinan: Demi Sang Yehuwah agesang, kang nganthi bangsa Israel metu saka ing tanah lor lan saka ing sakehing nagara, ing ngendi tibane anggone Sang Yehuwah mbuyarake, marga bakal Sunulihake menyang ing tanah, kang Sunparingake marang para leluhure.

נָאִם־ רְבִים (לְדִינִים) [לְדִוּוּגִים] שְׁלַח הַנְּבִי 16
 pangandika-nipun kathah, juru-mancing [kanggé-juru-pancing] badhé-ngutus Lah-Kawula
[H5002](#) [H1771](#) [H1728](#) [H7971](#) [H2009](#)

כֹּן וְאַחֲרֵי־ וְדִיגִים יְהוָה 17
 punika lan-sasampunipun lan-piyambakipun-badhé-mancing-piyambakipun; Yéhuwah,
[H1770](#) [H3068](#)

מַעַל וְצָרוֹם צִידִים לְרְבִים אֶשְׁלַח 18
 saking lan-piyambakipun-badhé-mburu-piyambakipun juru-buru, kathah Kawula-badhé-ngutus
[H6719](#) [H7971](#)

כָּל־ הָרִי וּמַעַל כָּל־ גְּבֻעָה וּמִנְקִיָּן הַסְּלֵעִים:
 saben redi lan-saking gumuk, saben lan-saking-lèng-lèng sélé.
[H2022](#) [H3605](#) [H1389](#) [H3605](#) [H5553](#) [H5357](#)

Lah Ingsun bakal nimbali juru amek iwak akeh, -- mangkono pangandikane Sang Yehuwah --, kang bakal nyekeli wong iku. Sawuse iku Ingsun ndhawuhi grema akeh kang mbujung wong iku saka ing sakehe gunung-gunung lan tengger-tengger sarta saka ing lowah-lowahing parang.

נִסְתָּרוּ לָא דְּרִכֵּיהֶם כָּל־ עַל־ עֵינֵי כִּי 17
 kasidhem mboten margi-nipun; sedaya wonten-ing mripat-Kawula Amargi
[H5641](#) [H3808](#) [H1870](#) [H3605](#)

עֵינֵי:
 mripat-Kawula. saking-ngajeng kalepatan-nipun kasidhem lan-mboten saking-ngajeng-Kawula;
[H5048](#) [H5771](#) [H6845](#) [H3808](#) [H6440](#)

Amarga Ingsun wus nguningani polah-tingkahe kabeh; iku kabeh Ingsun ora kesamaran lan dosane ora kaling-kaling ana ing paningalingSun.

עַל וְחַטָּאתָם עֹנֵם מִשְׁנָה רְאוּיָה וְשִׁלְמָתִי 18
 amargi lan-dosa-nipun, kalepatan-nipun tikel-kaping-kalih rumiyin Lan-Kawula-badhé-males
[H5771](#) [H4932](#) [H7223](#)

בְּנִבְלַת אֲרָצִי אֶת־ חֻלְלָם 19
 brahala-nipun kaliyan-bathang tanah-Kawula piyambakipun-sampun-najisaken
[H5038](#) [H0776](#) [H0853](#)

ס אֶת־ מְלָאוּ וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם שְׁקוּצֵיהֶם 20
 — — warisan-Kawula. sampun-kebak lan-jjijik-jjikan-nipun
[H5159](#) [H0853](#) [H4390](#) [H8441](#) [H8251](#)

Mulane kaluputan lan dosane bakal Sunukum tikel loro, amarga padha njemberake nagaraningSun klawan bangke-bangkening para dewa, kang ngregedi lan ngebaki tanahingSun klawan pokale kang rusuh."

בִּינֹם וּמְנוֹסִי וּמַעֲזֵי עֲזֵי יְהוָה 19
 wonten-ing-dinten lan-pangungsèn-Kawula lan-bètèng-Kawula kakiyatan-Kawula Yéhuwah,
[H3117](#) [H4498](#) [H4581](#) [H5797](#) [H3068](#)

אֲרִץ מְאַפְסִי־ יְבֹאוּ גּוֹיִם אֱלִידָה צָרָה 20
 bumi, saking-pungkasaning badhé-rawuh bangsa-bangsa dhateng-Panjenengan kasusahan;
[H0776](#) [H0935](#) [H0413](#)

הַבֵּל אֲבוֹתֵינוּ נִחְלוּ שֶׁקֶר אֶד־ וַיֵּאמְרוּ 21
 tanpa-gina leluhur-kawula, sampun-dipunwarisi palsu 'Namung lan-matur:
[H1892](#) [H0001](#) [H5157](#) [H8267](#) [H0389](#) [H0559](#)

מוֹעֵיל:
 paédah.' wonten-piyambakipun lan-mboten-wonten
[H3276](#) [H0369](#)

Dhuh Sang Yehuwah, Paduka punika karosan lan beteng kawula, pangungsen kawula ing dinten karibedan! Para bangsa saking poncoting bumi sami badhe sowan ing ngarsa Paduka lan munjuk makaten: “Sayektos, leluhur kawula punika namung ndarbeni dewaning para cidra, dewa ingkang tanpa paedah, ingkang satunggal kemawon boten wonten ingkang migunani.

לָא	וְהִמָּה	אֱלֹהִים	אָדָם	לָו	הִיעֲשֶׂה-	20
sanès	Lan-piyambakipun	déwa-déwa?	kanggé-piyambakipun	badhé-ndamel	Punapa-tiyang	
H3808	H1992	H0430	H0120			

אֱלֹהִים:
déwa.
[H0430](#)

Punapa manungsa saged damel allah kangge badanipun piyambak? Ingkang kados makaten punika rak sanes allah!”

	הָאֵת	כַּפְעָם	מוֹדִיעִם	הִנְנִי	לָכֵן	21
	punika;	ing-wekdal	badhé-mratélaaken-dhateng-piyambakipun	lah-Kawula	Mila	
	H2063	H6471	H3045	H2009		
	וְאֵת-	יָדֵי	אֵת-	אוֹדִיעִם		
	kakiyatan-Kawula;	lan	asta-Kawula	Kawula-badhé-mratélaaken-dhateng-piyambakipun		
	H0853	H3027	H0853	H3045		
	ס	יְהוָה:	שְׁמִי	כִּי-	וַיִּדְעוּ	נִבְרָתִי
	—	—	Yéhuwah.	asma-Kawula	bilih	lan-piyambakipun-badhé-mangertos
		H3068	H8034		H3045	H1369

“Mulane kawruhana, Ingsun bakal paring sumurup marang para wong iku, sapisan iki Ingsun bakal paring sumurup bab panguwaos lan kasantosaningSun marang para wong iku, supaya padha ngretia, yen asmaningSun Sang Yehuwah.”